

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Vilniaus Gedimino technikos universiteto
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
VERSLO ADMINISTRAVIMAS (MBA)
VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. Doc. dr. Neringa Ivanauskienė (grupės vadovė), akademinės bendruomenės atstovė
2. Aris Lencevičius, socialinių partnerių atstovas
3. Kristė Skaudaitė, studentų atstovė

Vertinimo koordinatorius – Domantas Markevičius

2021
Vilnius

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Verslo administravimas (MBA)
Studijų krypčių grupė (-ės)	Verslo ir viešoji vadyba (L)
Studijų kryptis (-ys)	Verslas (L01)
Studijų programos rūšis	Universitetinė
Studijų pakopa	Antroji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (1 metai)
Studijų programos apimtis kreditais	60
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Verslo administravimo magistras (MBA)

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	5
III. PROGRAMOS ANALIZĖ	6
3.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS	6
3.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS	12
3.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA	14
3.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS	15
3.5. DĖSTYTOJAI	17
3.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	20
3.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS	23
IV. REKOMENDACIJOS	25

I. IŽANGA

Ketinamą vykdyti antrosios pakopos studijų programą Verslo administravimas (MBA) (toliau – Programa), kurią numato įgyvendinti Vilniaus Gedimino Technikos Universiteto (toliau – VGTU, taip pat Vilnius Tech) Verslo vadybos fakultetas (toliau – VVF), vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė.

Išorinio vertinimo tikslas – atlikti ketinamos vykdyti studijų programos analizę bei pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti. Vertinant Programą buvo remiamasi Vilnius Tech pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu (toliau – Programos aprašas) ir virtualiu būdu, pasitelkiant tiesioginių vaizdo konferencijų programinę įrangą, organizuoto ekspertų vizito, vykusio 2021 m. vasario 1 d., rezultatais.

Ketinamos vykdyti programos išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo ketinamos vykdyti studijų programos aprašo ir jos priedų analizės. Programos aprašą su priedais SKVC pateikė ekspertų grupės nariams 2021 m. sausio 11 d. Ekspertų grupės nariams atskiru priedu 2021 m. sausio 25 d. buvo pateikta ir Programos vykdymui planuojamos pasitelkti materialinės bazės prezentacija.

Vertinant Programą vadovautasi universitetines studijas reglamentuojančiais įstatymais ir kitais normatyviniais teisės aktais. Programos vertinimas pagrįstas šiais pagrindiniais teisiniais dokumentais: Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168 patvirtintu Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašu; Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-835 patvirtintu Studijų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašu, vertinamosiomis sritimis ir rodikliais, SKVC direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149 patvirtinta Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodika (toliau – Metodika) (suvestinė redakcija nuo 2020-04-15), kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

2021 m. vasario 1 d. vyko nuotolinis ekspertų grupės vizitas į Vilnius Tech. Nuotolinis vizitas vyko pagal iš anksto parengtą ir suderintą darbotvarkę. Virtualaus vizito metu ekspertai bendravo su Vilnius Tech administracijos atstovais, Programos aprašo rengimo grupės atstovais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais partneriais, kurie suinteresuoti pagal programą numatomais rengti specialistais. Taip pat vyko susitikimas su asmenimis, galinčiais atsakyti į ekspertų klausimus apie programai skirtą materialiąją bazę.

Vizito pabaigoje įvyko uždaras ekspertų grupės posėdis, po kurio Vilnius Tech atstovai buvo supažindinti su ekspertų grupės bendraisiais pastebėjimais vizito metu ir apibendrinimais.

2021 m. vasario mėnesį ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą su rekomendacijomis patobulinti Programos aprašą per 10 darbo dienų. Programos rengėjai atsižvelgdami į rekomendacijas pakoregavo Programos aprašą, pateikė papildomus dokumentus.

II. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Vilniaus Gedimino technikos universiteto ketinama vykdyti studijų programa *Verslo administravimas (MBA)* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	2
2	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	3
3	Studentų priėmimas ir parama	3
4	Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas	3
5	Dėstytojai	3
6	Studijų materialieji ištekliai	4
7	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	21

- 1- Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)
- 2- Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)
- 3- Gerai (sritis plėtojama sistemiškai, be esminių trūkumų)
- 4- Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)
- 5- Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupė:

1. Doc. dr. Neringa Ivanauskienė (grupės vadovė), *akademinės bendruomenės atstovė*
2. Aris Lencevičius, *socialinių partnerių atstovas*
3. Kristė Skaudaitė, *studentų atstovė*

III. PROGRAMOS ANALIZĖ

3.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

Ketinamos vykdyti antrosios pakopos Verslo administravimo (MBA) magistro programos tikslas – *„parengti verslo administravimo magistrus, gebančius kūrybiškai taikyti naujausias vadybos mokslo ir verslo valdymo žinias, išmanančius šiuolaikinių verslo organizacijų kūrimą ir valdymą, gebančius sistemiškai analizuoti ir spręsti praktines verslo problemas, taikant naujausias, technologijų taikymu grįstus verslo veiklos ir aplinkos tyrimo metodus, priimti inovatyvius valdymo sprendimus ir nustatyti galimą jų poveikį aplinkai, būti pasirengusiems savarankiškai tobulėti mokantis visą gyvenimą“*. Tiksle akcentuojami ambicingi siekiai, apimantys verslo ir vadybos žinių, sisteminio mąstymo gebėjimų dimensijas bei nuolatinio mokymosi ir tobulėjimo aspiracijas.

Programos autoriai, remdamiesi apraše cituojamais tyrimais ir apklausomis bei Vilnius Tech VVF organizuotų apvalaus stalo diskusijų su absolventais, verslo atstovais ir dėstytojais išvadomis, pateikė Programos poreikio pagrindimą. Ketinamos vykdyti verslo administravimo (MBA) magistro programos atitiktis rinkos poreikiams dalinai grindžiama tuo, kad skirtingai nei MBA programos, vykdomos kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose, Programa yra orientuota į *„kompetencijų, reikalingų verslo kūrimui, valdymui ir plėtrai ... ugdymą“*, *„integruoja bendrąsias vadybos koncepcijas ir verslo praktika grįstus patirtinio mokymosi požiūrius“*. Susitikimo su Vilnius Tech administracija metu pastarieji pabrėžė, kad poreikis MBA programai absolventų tarpe susiformavo seniai, absolventai mini plečiamųjų vadybos ir ekonomikos žinių poreikį. Programos apraše minima, kad Programa bus vykdoma ir lietuvių, ir anglų kalba, dėstymas anglų kalba leis pritraukti tarptautinių studentų ir dėstytojų, tačiau nei Programos apraše, nei Priede nr. 4 nėra pateikiama informacijos apie užsienio dėstytojus, numatomų dėstytojų sąrašė pateiktos tik Universiteto nuolatinų darbuotojų dėstytojų pavardės. Universiteto administracijos atstovai susitikimo metu patikslino, kad pirmaisiais metais ketinama vykdyti programą tik lietuviškai, tuo metu nuo antrųjų metų programa turėtų būti dėstoma ir lietuvių, ir anglų kalbomis. Universiteto atstovai susitikimo metu pabrėžė, kad nemaža dalis šiuo metu Universitete studijuojančių užsienio studentų baigę inžinerines studijas nori studijuoti vadybą MBA lygio programoje.

Vertinant formaliai ketinamos vykdyti studijų Programos tikslas atitinka iššūkius ir tendencijas darbo rinkoje. Neabejotina, kad programos tikslas, būdamas gana platus, vienu ar kitu aspektu gali atliepti rinkos tendencijas ir darbdavių lūkesčius, šiuolaikinius verslo bei viešojo sektoriaus organizacijų valdymo tobulinimo poreikius. Iš kitos pusės, ekspertų nuomone, Programos tikslas yra per daug platus ir per daug ambicingas. Programa siekia *„parengti vadovus ir aukštesnio lygmens vadybininkus, turinčius strateginės verslo analizės žinių ir transformacinės lyderystės gebėjimų, reikalingų priimant sprendimus, susijusius su verslo valdymo procesų vertinimu, žmogiškųjų išteklių vadybos strategijomis, naujų technologinių produktų ir paslaugų kūrimu, finansais ir investicijomis bei ekonominių verslo sprendimų inžinerija.“* Be to, Programos aprašo Priede nr. 5 teigiama, kad Programa *„unikali pagal savo*

struktūrą ir turinį“, tačiau ekspertai Programos apraše pasigedo informacijos ir duomenų, įrodančių Programos išskirtinumo / unikalumo pagrįstumą. Nors nuotolinio vizito metu Programos rengėjų grupės atstovai pabrėžė, kad Programos unikalumą užtikrina galimybė antrojo semestro metu studijuoti alternatyvius pasirenkamuosius dalykus bei programos tarptautiškumas, **ekspertai pasigedo Programos palyginimo su Lietuvoje ir užsienio šalyse vykdomomis analogiškomis ar panašiomis MBA programomis**. Nei programos apraše, nei nuotolinio vizito metu nepateikta šio palyginimo išvalgų. **Ekspertai rekomenduoja programos aprašo rengėjams koreguoti Programos aprašą pagrindžiant Programos turinio ir struktūros unikalumą**.

Programa papildo Vilnius Tech VVF bakalauro ir magistro studijų programų portfelį. Vilnius Tech VVF vykdomos šešios bakalauro ir keturios magistro studijų programos (*Ekonomikos inžinerija, Finansų inžinerija, Verslo vadyba, Inžinerinė ekonomika ir vadyba*), kurių trukmė 1,5 metų. Programos apraše teigiama, kad Programos dalykai ir moduliai yra originalūs, tačiau ekspertai atkreipia dėmesį, kad kai kurie Programoje numatomi dėstyti dalykai yra dėstomi ir kitose magistro studijų programose. Pasirenkamasis studijų dalykas “Verslo finansai vadovams” (18 kreditų apimtis) tuo pačiu pavadinimu yra dėstomas *Verslo vadyba* ir *Ekonomikos inžinerija* magistro studijų programose (9 kreditų apimtis). Programos dalyko “Verslo finansai vadovams” tikslas *“suteikti žinių ir ugdyti gebėjimus, reikalingus šiuolaikinių verslo finansų valdymui iš įmonių vadovų perspektyvos, kompleksiskai taikant įmonės finansinės būklės vertinimo metodus, ... priimant finansų valdymo sprendimus ...”* (Priedas nr. 8) iš esmės nesiskiria nuo kitose magistro studijų programose dėstomo dalyko tikslo *“suteikti aiškų supratimą šiuolaikinių finansų principus ir praktiką iš įmonių vadovų perspektyvos, siekiant suprasti ryšį tarp įmonės strategijos ir finansų valdymo, kuriant įmonės vertę... supažindina su pagrindiniais finansiniais instrumentais ir metodais įmonės finansinei būklei įvertinti... priimti tikslinius finansų valdymo sprendimus...”* (www.vgtu.lt). Pastebėtina, kad magistro studijų programoje *Inžinerinė ekonomika ir vadyba* dėstomas studijų dalykas “Vadybos teorija” (6 kreditų apimtis) savo anotacija *“vadybos teorijos kurso metu nagrinėjama vadybos teorijos esmė, teorijų ir metodų klasifikacija ir raida, šiuolaikinė interpretacija. Įvairių tyrimo objektų interpretacija sistemų teorijos požiūriu”* (www.vgtu.lt) dubliuoja Programos studijų dalyko “Šiuolaikinė organizacijų vadyba” (9 kreditų apimtis) anotaciją *“Šiuolaikinės organizacijų vadybos kurso metu ... analizuojama šiuolaikinės vadybos teorijos esmė, organizacijų, kaip tyrimo objektų, interpretacija sistemų teorijos požiūriu, šiuolaikinių organizacijų įvairovė ir jų valdymo problematika, valdymo metodų klasifikacija”* (Priedas nr. 8). Apraše teigiama, kad turinio požiūriu ketinamos vykdyti studijų programos dalykai yra “kokybiškai aukštesnio probleminio ar mokslinio lygmens” nei dėstomi pirmojoje studijų pakopoje. Ekspertai atkreipia dėmesį, kad “Žmogiškųjų išteklių vadybos” kursas tuo pačiu pavadinimu yra dėstomas ir VVF vykdomose bakalauro studijų programose. Nuotolinio vizito metu Programos dėstytojai minėjo, kad nepaisant tapataus dalykų pavadinimo, ketinamoje vykdyti studijų programoje bus siekiama pateikti kokybiškai gilesnes dalyko žinias. Vadovaujantis daugumos aukštųjų mokyklų praktika, ekspertai siūlo koreguoti MBA programoje ketinamo dėstyti dalyko pavadinimą taip, kad jis atspindėtų kokybiškai aukštesnį studijų lygmenį, didesnę probleminę gylį lyginant su pirmosios studijų pakopos dalykais. **Ekspertai rekomenduoja tobulinti studijų dalykų / modulių**

aprašus įvertinant dėstomų dalykų atitikimą MBA programos poreikiams ir jų originalumą, turinio išskirtinumą kitų Universitete vykdomų magistro programų tarpe.

Programos rengėjų teigimu, kadangi Vilnius Tech partnerinėse užsienio aukštojo mokslo institucijose yra dėstomos MBA programos, įgyvendinant Programą bus sudarytos platesnės galimybės studentų mobilumui bei užsienio dėstytojų pritraukimui, vadybos mokslo krypties tyrimų plėtojimui. Tuo būdu būtų užtikrinama ir Programos dėmė su aukštosios mokyklos misija bei strategija. **Ekspertai Programos apraše pasigedo konkrečių planų ar kitos konkrečios informacijos, paaiškinančios, kaip Programoje bus užtikrinami tarptautiškumo aspektai, kaip bus plėtojamas bendradarbiavimas su mokslo institucijomis-partneriais, į kurias dėstymo sritis bus pritraukiami užsienio dėstytojai.** Programos apraše minima, kad įgyvendinant Programą bus užtikrintas bendradarbiavimas *“su užsienio universitetais ir mokslininkais, atliekančiais tarptautiniu mastu pripažintus tyrimus verslo srityje”*, tačiau ekspertai pasigedo šio bendradarbiavimo įgyvendinimo plano ar konkrečių pavyzdžių. Vilnius Tech administracijos atstovai nuotolinio vizito metu pateikė papildomos informacijos apie vykstančias derybas su Azijos technologijos institutu (*Asian Institute of Technology*) dėl galimybės turėti dvigubo diplomo sutartį, pritraukti studijuoti ketinamą vykdyti Programą užsienio universitetų mainų studentus. **Ekspertų manymu Programos rengėjai turėtų koreguoti Programos aprašą, patikslindami Programos tarptautiškumo aspektą.**

Programa parengta atsižvelgiant į įvairius tarptautinio, nacionalinio ir institucinio lygmens studijų organizavimą reglamentuojančius dokumentus, LR mokslo ir studijų įstatymo nuostatas, LR vyriausybės nutarimus, LR švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymus, SKVC direktoriaus įsakymus, VGTU senato ir rektoriaus nutarimus. Programa atitinka pagrindinius formaliuosius teisinius reikalavimus, numatytus Bendruosiuose studijų vykdymo reikalavimuose. Bendra ketinamos vykdyti studijų programos apimtis – 60 kreditų (1600 valandų), programos trukmė – 1 metai. Programą sudaro privalomų ir alternatyviai pasirenkamų studijų dalykai, privalomiems studijų dalykams skiriant 36 kreditus (4 studijų dalykai). Alternatyviai pasirenkami dalykai suplanuoti antrąjį studijų semestrą moduliais, po 18 kreditų susiejant modulį su 6 kreditų praktika, kuri numatyta kaip baigiamasis studijų dalykas, ją atlikus rengiama praktikos ataskaita / savarankiškas tiriamasis darbas. Planuojama vieno dalyko / modulio studijų trukmė - nuo 5 iki 12 savaičių, vienu metu studijuojant tik vieną dalyką.

Ekspertų nuomone, planuojamas studentų darbo krūvis pagal semestrus nėra optimalus, kadangi pirmąjį semestrą numatyti keturi privalomieji studijų dalykai (36 kreditai, 960 valandų), o antrąjį – vienas pasirenkamasis studijų dalykas su praktika (24 kreditai, 640 valandų). Kiekvienas studijų semestras planuojamas po 20 savaičių (viso - 40 studijų savaičių trukmės Programa). Nors Programos apraše teigiama, kad rengiant Programą atsižvelgta į Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) rekomendacijas susieti studijų rezultatus ir jų pasiekimui reikalingą laiką, studijų semestrų krūviai suplanuoti netolygiai. **Ekspertų nuomone, studijų semestruose derėtų planuoti vienodą krūvį vertinant tiek studijų kreditus (po 30 kreditų per semestrą), tiek auditorines ir savarankiško darbo**

valandas. Remiantis daugumos aukštųjų mokyklų patirtimi galima teigti, kad didesnė dalis MBA programų studentų derina dienes studijas su darbine veikla, todėl siekiant sudaryti jiems tinkamas sąlygas, ypatingai svarbu atsižvelgti į darbo krūvio paskirstymo tolygumą. Nuotolinio vizito metu Universiteto atstovai taip pat patvirtino, kad potencialūs Programos studentai bus turintys darbinę patirtį bei studijas ir darbinę veiklą derinsiantys asmenys. Akivaizdu, kad derinant darbinę veiklą ir studijas studentams bus svarbus studijų krūvio tolygumas, kuris šiuo atveju neužtikrinamas. Dar daugiau, Programos apraše minima, kad Universitetas yra sudaręs daugiau nei 100 sutarčių su 24 Europos šalių universitetais, ir studentai turės galimybę dalyvauti mainuose. Nuotolinio vizito metu Programos rengėjai teigė, kad Universitetas turi patirties vykdant dvigubo diplomo programas ir užskaitant dalykus mainų studentams, tačiau sutiko, kad mainų studentams, studijuojantiems ketinamos vykdyti studijų Programos rėmuose, antrojo studijų semestro metu gali tekti papildomai klausyti studijų dalykus, kad susidarytų 30 kreditų krūvis. Ekspertai pabrėžia, kad **suplanavus studijų semestre krūvį, didesnę ar mažesnę nei 30 kreditų, Programos studentams bus apsinkintos studentų mainų galimybės, kadangi absoliuti dauguma aukštųjų mokyklų planuoja studijų programų struktūrą remdamosi Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) rekomendacijomis.**

Svarbu pastebėti, kad rengiant Programos aprašą neišvengta klaidų ir netikslumų. Programos apraše teigiama, kad „*kontaktiniam darbui I semestrą yra skiriama 160 val.*“ bei „*savarankiškas darbas I semestrą apima 800 val.*“, tačiau nagrinėjant priede nr. 8 pateiktus duomenis matyti, kad kontaktiniam darbui pirmojo semestro metu numatyta viso 176 valandos per semestrą, o savarankiškam darbui tik 784 val. Atkreiptinas dėmesys, kad skaičiuojant studijų apimtį Programos apraše ir Priede nr. 1 nurodomas pirmojo semestro studijų krūvis valandomis yra 960 val. (kiekvienam iš keturių studijų dalykų - po 240 val.), tuo metu Priede nr. 8 pateiktame studijų dalyko „Strateginė verslo analizė“ apraše (*Studijų dalyko (modulio) (SD(M)) kortelė*) nurodoma viso 224 val. dalykui, kas sudarytų 944 valandų I semestro studijų krūvį valandomis. Akivaizdu, kad pirmojo semestro metu ketinamo dėstyti studijų dalyko „Strateginė verslo analizė“ apraše nekorektiškai nurodyta / suplanuota apimtis valandomis (Priede pateiktoje lentelėje *SD(M) valandų paskirstymas pagal studijų formas ir būdus* klaidingai nurodyta bendra dalyko dėstyti apimtis 224 val., iš kurių 184 val. savarankiškam darbui ir 56 auditorinio darbo valandos). **Ekspertai rekomenduoja Programos aprašo rengėjams koreguoti Programos semestrų planus užtikrinant, kad kiekvieno semestro metu suplanuotas krūvis / kreditų skaičius atitiktų 30 Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) kreditų, arba pagrindžiant būtinybę netolygiai planuoti semestrų darbo krūvį. Ekspertai rekomenduoja koreguoti Programos aprašą patikslinant studijų dalykų apimties skaičiavimų netikslumus.**

Programos rėmuose numatytas bendradarbiavimas su verslo organizacijomis planuojant Programos studentų praktiką. Praktika numatyta kaip „*baigiamasis MBA programos dalykas, kuriame integruojamos ir pritaikomos programos privalomų ir alternatyvaus pasirenkamo modulio metu įgytos teorinės žinios ir įgūdžiai*“, taip pat atlikę praktiką studentai turės parengti praktikos ataskaitą (savarankišką tiriamąjį darbą) ir ją ginti viešai. Remiantis Bendraisiais studijų vykdymo reikalavimais, verslo administravimo magistro (MBA) laipsniui įgyti

baigiamasis darbas ir praktika nėra privalomas studijų dalykas. Nuotolinio vizito metu socialiniai partneriai, kurių atstovaujamos įmonėse Programos studentai galės atlikti praktiką, pabrėžė jog tikisi, kad Programa bus orientuota į praktinę vertę, Programoje dar didesnė nei šiuo metu planuojama studijų laiko dalis bus skiriama praktinėms užduotims. Tačiau tiek Programos rengėjų grupės, tiek socialinių partnerių grupės atstovai galėjo pateikti tik porą konkrečių pavyzdžių, kokios praktinės užduotys ar projektai galėtų būti sprendžiami Programos studentų praktikos metu. Remiantis aukštųjų mokyklų, vykdančių MBA studijas, patirtimi, didesnė dalis antrosios studijų pakopos studentų renkasi studijas jau turėdami darbinės patirties ir / ar nuolatinę darbovietę, todėl praktikos kaip privalomo studijų dalyko organizavimas gali tapti iššūkiu įgyvendinant Programą. Remiantis Bendraisiais studijų vykdymo reikalavimais praktika gali būti įgyvendinama arba sudarant trišalę praktinio mokymo sutartį su studentu ir praktikos institucija, arba įskaitant praktiką atliktą pagal dvišalę studento sutartį su darbdaviu bei įskaitant neformaliai įgytus dirbančio studento pasiekimus. Tačiau, **ekspertų nuomone, jeigu vykdant Programą bus pasirinktas būdas įskaityti studento darbovietėje atliktą praktiką, bus sudėtinga įgyvendinti praktikos ataskaitos tematikos aktualumo ir atitikimo studijų Programai uždavinius.**

Programos tikslų ir studijų rezultatų susiejimas pateiktas aprašo 1.1 lentelėje ir 2 priede. Programos rengėjų manymu, privalomieji studijų dalykai (Šiuolaikinė organizacijų vadyba, Organizacinė elgsena ir lyderystė, Pokyčių vadyba, Strateginė verslo analizė) bus skirti suteikti studentams šiuolaikinių verslo vadybos žinių, kai tuo tarpu antrojo semestro metu numatyti alternatyvūs pasirenkami studijų dalykai užtikrins „*gebėjimų vykdyti tyrimus bei specialiujų gebėjimų pasiekimą*“. Studijų rezultatai yra išskaidyti į 5 kategorijas: Žinios ir jų taikymas, Specialieji gebėjimai, Gebėjimai vykdyti tyrimus, Socialiniai gebėjimai ir Asmeniniai gebėjimai.

Programoje numatyti alternatyvūs dalykai, tačiau pasirinkus vieną iš 4 alternatyvių dalykų kyla Programos absolventų kompetencijų spragų grėsmė. Ekspertų nuomone, rengiant Programą kiek dirbtinai suplanuotos studijų rezultatų sąsajos su Programos tikslu. Remiantis Programos aprašu, kiekvienas iš alternatyviai pasirenkamų dalykų blokų skirtas ugdyti tik vieną iš specialiųjų gebėjimų, todėl kyla pagrįsta abejonė, kaip bus užtikrintas visų Programos absolventų ugdomų kompetencijų lygmens pasiekimas. Programos aprašo Priede nr. 5 teigiama, kad baigęs studijas absolventas turi gebėti savarankiškai „*priimti pagrįstus verslo sprendimus žmogiškųjų išteklių vadybos, technologinio verslumo ir inovacijų, verslo finansų ir verslo ekonominių sprendimų inžinerijos srityse,*“ tačiau akivaizdu, kad studentui pasirinkus antrą studijų semestrą studijuoti tik vieną, pavyzdžiui A bloko (Žmogiškųjų išteklių vadyba ir Žmogiškųjų išteklių valdymo strategijos) alternatyvų studijų dalyką, nebus sudarytos galimybės ugdyti gebėjimą savarankiškai priimti sprendimus verslo ekonominių sprendimų inžinerijos srityse. Programa „*yra orientuota į vadovų ir aukštesnio lygmens vadybininkų... ugdymą*“, tačiau galima teigti, kad pagal numatytą alternatyviai pasirenkamų studijų dalykų komplektaciją nukentės programos absolventų - organizacijų vadovų kompetencijos. Akivaizdu, kad vadovui vienos funkcinės organizacijos valdymo srities (pvz., žmogiškųjų išteklių arba finansų valdymo) žinios ir kompetencijos nėra pakankamos. Nuotolinio vizito metu Vilnius Tech atstovai patvirtino, kad sunku planuoti ketinamos vykdyti studijų Programos studentų srautus, ir tikėtina, jog pradėjus vykdyti Programą, ypač pirmais Programos vykdymo

metais, antrąjį studijų semestrą bus formuojama tik viena studentų grupė, kuri visą semestrą studijuos tik vieną iš siūlomų alternatyvių dalykų. Taip pat administracijos atstovai minėjo, kad kitų magistro programų studentams gali būti pasiūlyti rinktis MBA programos alternatyvius studijų dalykus. **Ekspertai atkreipia dėmesį, kad MBA lygio studijas organizuojant tokiu būdu, kai studentai viso semestro studijoms turi pasirinkti tik vieną iš keleto alternatyvių studijų dalykų, svarbu tinkamai planuoti studentų skaičius grupėse, siekiant užtikrinti kokybišką studijų procesą ir ugdomų kompetencijų lygio pasiekimus. Taip pat, ekspertų manymu, siekiant užtikrinti Programos išskirtinumą, nepatartina formuoti grupių jungiant skirtingo lygmens studijų programas.**

Studijų individualizavimas bus realizuojamas studentams sudarant galimybes rinktis alternatyvius studijų dalykus. Taip pat vadovaujantis Universiteto parengtu „Neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tvarkos aprašu“ numatoma pripažinti neformaliu būdu įgytas kompetencijas.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

- Programa atitinka pagrindinius formaliuosius teisinius reikalavimus, numatytus Bendruosiuose studijų vykdymo reikalavimuose.
- Tinkamai pagrįsta Programos atitiktis rinkos poreikiams, vertinant poreikį organizuotos apvalaus stalo diskusijos su Universiteto absolventais, verslo atstovais ir dėstytojais.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

- Programos apraše nepakankamai pagrįstas Programos turinio ir struktūros unikalumas, ketinamos vykdyti Programos tarptautiškumo aspektas.
- Studijų dalykų / modulių aprašuose demonstruojamas nepakankamas dėstomų dalykų turinio atitikimas MBA lygmens programos poreikiams / jų originalumas, turinio išskirtinumas kitų Universitete vykdomų magistro programų tarpe.
- Programos semestrai suplanuoti neatsižvelgiant į tai, kad kiekvieno semestro metu suplanuotas krūvis / kreditų skaičius atitiktų 30 Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) kreditų.
- Programos apraše neišvengta netikslumų planuojant studijų dalykų apimties skaičiavimus valandomis.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Programos rengėjai, atsižvelgdami į ekspertų pateiktas rekomendacijas per 10 darbo dienų koreguoti Programos aprašą, patikslino informaciją dėl netolygiai planuojamo semestrų darbo krūvio bei užtikrino, kad nors ir studijų semestrai suplanuoti netolygiai (atitinkamai 36 ir 24 kreditai), planuojant kalendorinį studijų grafiką numatoma, kad Programos studentai 24 kreditų semestrą studijuos 16 savaičių, o 36 kreditų semestrą – 24 savaites, kas leis užtikrinti vienodą studijų intensyvumą. Anot Programos rengėjų, Programos studentams mainų galimybės nebus apsunkintos.

Programos rengėjai, atsižvelgdami į ekspertų pateiktas rekomendacijas per 10 darbo dienų koreguoti Programos aprašą, taip pat ištaisė studijų dalykų kortelėse nekorektiškai nurodytą studijų dalyko *Strateginė verslo analizė* apimtį. Taip pat

Programos rengėjai koregavo studijų dalykų aprašus, patobulino dalyko *Šiuolaikinių organizacijų vadyba* anotaciją, koregavo studijų dalykų *Strateginė verslo analizė* ir *Šiuolaikinė organizacijų vadyba* literatūros sąrašus, pakeitė modulio *Žmogiškųjų išteklių vadyba* pavadinimą į *Žmonių išteklių valdymas*. Programos rengėjai nurodė, kad siekiant užtikrinti Programos turinio išskirtinumą kitų Universiteto magistro programų tarpe, studijų modulis *Verslo finansai vadovams* Programoje keičiamas į modulį *Finansų valdymas vadovams*.

Programos rengėjai papildomai pagrindė Programos turinio ir struktūros išskirtinumą, tarptautiškumo aspektą. Anot Programos rengėjų, Programa išsiskirs iš kitų regione dėstomų specializuotų MBA lygio programų programinės įrangos taikymu studijų dalykuose, pasirenkamaisiais moduliais ir praktikos dalykais. Programos rengėjai papildė Aprašą informacija apie bendradarbiavimo patirtį su užsienio partnerinėmis aukštojo mokslo institucijomis (Azijos technologijų institutu, Kyungpook nacionaliniu universitetu), pateikė į Programą pirmaisiais jos vykdymo metais numatomų kviesių užsienio partnerinių universitetų dėstytojų gyvenimo aprašymus, ketinamų dėstyti dalykų temas. Anot Programos rengėjų, antraisiais metais į Programos dėstymą planuojama įtraukti Azijos technologijų instituto dėstytojus, kurie turi dėstymo MBA programose patirties. Taip pat Programos rengėjai koreguotame Apraše nurodo, kad Azijos technologijų instituto programa siejasi su Programos turiniu, su partnerine aukštąja mokykla aptariamoms dvigubo diplomo galimybės.

Ekspertai, remdamiesi pakoreguotu Programos aprašu ir papildomai pateiktais dokumentais, konstatuoja, kad vertinamoji sritis „Studijų tikslai, rezultatai ir turinys“ tenkina minimalius Metodikos reikalavimus ir rekomenduoja Programos rengėjams įgyvendinant programą toliau tobulinti studijų dalykų ir modulių turinį užtikrinant Programos unikalumą, dalykų (modulių) turinio atitiktį studijų rūšiai ir pakopai.

3.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS

Programos apraše pristatomi Lietuvos universitetų ir mokslinių tyrimų institutų 2017 ir 2018 metų socialinių mokslų srities darbų formaliojo ir ekspertinio Lietuvos universitetų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklos vertinimo rezultatai. Remiantis ekspertinio vertinimo rezultatais, Vilnius Tech mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklos Vadybos (S 003) ir Ekonomikos (S 004) mokslo kryptyse įvertinimas buvo teigiamas su ribotu tarptautiniu pripažinimu (3 balai iš 5 galimų abiejose mokslo kryptyse). Remiantis formaliojo vertinimo rezultatais, pagal taškus, tenkančius vienam institucijos srities mokslininko visos darbo dienos atitikmeniui (VDDAi) bei svertinę taškų sumą (Σ AIV), Vilnius Tech mokslo veiklos lygis Vadybos (S 003) ir Ekonomikos (S 004) kryptyse vertintinas kaip pakankamas. Programos rengėjų teigimu, universitete yra sąlygos (pakankamas skaičius daktaro laipsnį turinčių darbuotojų, tinkama infrastruktūra ir motyvacinė sistema) pasiekti geresnių mokslo veiklos Vadybos ir Ekonomikos mokslo kryptyse vertinimo rezultatų ateityje.

Ekspertai atkreipia dėmesį, kad, remiantis Metodika, Programos rengėjai turėtų pateikti paskutinių trijų metų kasmetinio universitetų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir meno veiklos vertinimo rezultatus. Lietuvos Mokslo Taryba skelbia 2019 metų socialinių mokslų srities mokslo darbų formaliojo vertinimo rezultatus <https://www.lmt.lt/lt/mokslo-meno-vertinimas/kasmetinis-mokslo-meno-veiklos-vertinimas/2019-m./3488>, kur pristatomi ir Vilnius Tech rezultatai. **Ekspertų nuomone, Programos rengėjai turėtų koreguoti aprašą ir deramai išanalizuoti paskutinių trijų metų socialinių mokslų srities formaliojo vertinimo rezultatus.**

Programos apraše pagrįstos Universitete vykdomų mokslinių tyrimų sąsajos su ketinama vykdyti studijų programa, pateikti daugiau nei dešimties šiuo metu vykdomų mokslinių ir taikomųjų mokslo tyrimų pavyzdžiai, aptartos studentų įtraukimo į mokslinę veiklą per dalyvavimą Universiteto organizuojamose mokslinėse konferencijose galimybės. Lentelėje Nr. 2.2 pateiktas mokslinės veiklos plano finansinis pagrindimas.

Ekspertai atkreipia dėmesį, kad nors didžiojoje dalyje Programos studijų dalykų (modulių) aprašų nurodoma privaloma ir papildoma mokslinė literatūra bei publikacijos atspindi atitinkamos srities naujausias žinias ir mokslo tyrimų rezultatus, studijų dalyko *Šiuolaikinė organizacijų vadyba* literatūros sąrašė siūloma literatūra paslaugų rinkodaros (*Service marketing*) srityje. *Strateginė verslo analizė* dalyko privaloma literatūra yra 6-8 metų senumo ir du iš penkių rekomenduojamų vadovėlių yra lietuvių kalba, nors nuotolinio vizito metu universiteto atstovai pabrėžė, kad ketina nuo antrųjų ketinamos vykdyti studijų Programos metų kviesti studijuoti daugiau užsienio studentų ir / ar mainų studentų. **Ekspertų manymu, naudojama ketinamos vykdyti MBA lygio Programos literatūra turėtų būti naujesnė, deramai atspindėti dėstomo dalyko turinį.**

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

- Remiantis formaliojo vertinimo rezultatais, pagal taškus, tenkančius vienam institucijos srities mokslininko visos darbo dienos atitikmeniui (VDDAi) bei svertinę taškų sumą (ΣAIV), Vilnius Tech mokslo veiklos lygis Vadybos (S 003) ir Ekonomikos (S 004) kryptyse vertintinas kaip pakankamas.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

- Programos apraše nenagrinėjami paskutinių trijų metų socialinių mokslų srities formaliojo vertinimo rezultatai.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgdami į ekspertų rekomendaciją per 10 darbo dienų koreguoti Programos aprašą ir pateikti paskutinių trijų metų socialinių mokslų srities formaliojo vertinimo rezultatus, Programos rengėjai papildė Programos aprašo 2.1. lentelę formaliojo 2019 metų vertinimo rezultatais, taip užtikrindami Metodikoje pateiktą reikalavimą. Ekspertai, remdamiesi pakoreguotu Programos aprašu, konstatuoja, kad vertinamoji sritis „Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos“ tenkina Metodikos reikalavimus.

3.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

Programos apraše pateikti studentų priėmimo reikalavimai atitinka LR teisės aktus ir Vilnius Tech universiteto lygiu nustatytas taisykles. Programos apraše nurodyta, kokių sričių išsilavinimą įgiję asmenys bus priimami į Programą. Vykdam priėmimą į Programą gali būti vertinamos stojančiojo neformaliu ar profesiniu būdu įgytos kompetencijos. Nuotolinio vizito metu Universiteto atstovai paaiškino apie stojančiojo kompetencijų vertinimo būdus (sudaroma komisija, vertinanti stojančiųjų kompetenciją). Kadangi potencialūs Programos studentai bus darbinę patirtį turintys arba dirbantys asmenys, tikėtina, kad dalis jų kreipsis dėl kompetencijų vertinimo ir įskaitymo. **Todėl, ekspertų manymu, informaciją apie stojančiųjų kompetencijų vertinimo ir įskaitymo procesą būtų naudinga detalizuoti Programos apraše.**

Stojant į Programą bus taikoma tokia pati konkursinio balo sandara kaip ir visoms Universiteto antrosios pakopos studijų programoms. Informacija apie konkursinio balo sandarą bei priėmimo taisykles bus prieinama Vilnius Tech tinklalapyje. Programos apraše minima, jog stojantieji turi būti išklause privalomuosius dalykus, tačiau nenurodyta, kokie studijų dalykai yra privalomi norint studijuoti Programą. Programos rengėjai nuotolinio vizito metu patikslino, jog privalomųjų dalykų sąrašą bus galima rasti Universiteto tinklalapyje. **Ekspertai rekomenduoja Programos rengėjams koreguoti Programos aprašą nurodant konkrečius Programos pasiruošimo studijuoti reikalavimus (privalomuosius dalykus).**

Programos apraše numatytos priemonės Programos viešinimui. Programa bus viešinama Universiteto renginiuose, studijų mugėse ir kituose su studijomis susijusiuose renginiuose. Vizito metu Universiteto atstovai pristatė Universiteto patirtį bendradarbiaujant su kitomis užsienio aukštosiomis mokyklomis, galimybes stiprinti Programos tarptautiškumą bei pritraukti užsienio studentus. Universiteto atstovai pabrėžė, kad **šiuo metu nėra suplanuotas Programos viešinimas užsienio rinkose, planuojama, kad užsienio studentai bus kviečiami studijuoti Programą tik nuo antrųjų jos vykdymo metų.** Programos rengėjų teigimu, asmenys, išsilavinimą įgiję užsienio institucijose ar pagal tarptautinių organizacijų švietimo programas, bus priimami į valstybės finansuojamas vietas vadovaujantis LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos reglamentuojama tvarka. Vilnius Tech stojantiejiems vykdo Akademinį užsienio kvalifikacijų pripažinimą. Stojantieji, įgiję išsilavinimą užsienio šalių institucijose, teisės aktų nustatyta tvarka galės būti priimti konkurso būdu į valstybės finansuojamas bei valstybės nefinansuojamas vietas. Užsienio valstybių piliečiai ir asmenys be pilietybės bus priimami studijuoti savo lėšomis.

Programos apraše pateikiama informacija akademinės pagalbos ir finansinės paramos teikimo klausimais. Universitete veikia Akademinės paramos centras, į kurio sudėtį įeina edukacinių kompetencijų, elektroninių studijų, karjeros ir psichologinio konsultavimo, audiovizualinių technologijų grupės. Programos apraše nurodoma, jog įstojusiesiems yra organizuojamos įvadinės paskaitos, studentai supažindinami su Universiteto infrastruktūra, studijų proceso organizavimu, akademinės bei finansinės paramos galimybėmis.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

- Programos studentams numatytos akademinės, socialinės ir finansinės paramos galimybės, ankstesnio ir kitokio mokymosi pripažinimo principai.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

- Programos apraše neapibrėžti konkretūs Programos pasiruošimo studijuoti reikalavimai (privalomi išklaudyti studijų dalykai).

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgdami į ekspertų rekomendaciją per 10 darbo dienų koreguoti Programos aprašą nurodant konkrečius Programos pasiruošimo studijuoti reikalavimus (privalomuosius dalykus), Programos rengėjai papildė Aprašą trūkstama informacija. Patobulintame Programos apraše pateikta nauja 3.1 lentelė, kurioje detalizuoti reikalavimai stojantiesiems. Verslo arba vadybos kryptių bakalauro išsilavinimą turintiems stojantiesiems nėra numatytų privalomų dalykų, tuo tarpu kiti socialinių mokslų / verslo ir viešosios vadybos kryptių grupių bakalaurai; matematikos, informatikos, fizinių, inžinerijos, technologijų ir humanitarinių mokslų kryptių grupių bakalaurai turės būti išklause studijų pagrindų ir specialiuosius programos dalykus, arba turėti vadybinio darbo patirtį. Ekspertai, remdamiesi pakoreguotu Programos aprašu, konstatuoja, kad vertinamoji sritis „Studentų priėmimas ir parama“ tenkina Metodikos reikalavimus.

3.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

Programa bus organizuojama šiomis formomis – paskaitomis, pratybomis bei konsultacijomis. Programos apraše yra pateikiami studijų metodai, taikomi Programos dėstomų dalykų / modulių rėmuose (mokomosios ir mokslinės literatūros analizė, svečio paskaita, problemų sprendimų medis, interaktyvios užduotys ir kt.). Nuotolinio vizito metu Programos dėstytojai užtikrino, jog nuolat taiko naujus, inovatyvius dėstymo metodus. Universitete yra taikoma dešimties balų vertinimo sistema, kuri grindžiama Studentų pasiekimų vertinimo tvarkoje nustatytais kaupiamojo vertinimo kriterijais. Programos apraše yra išdėstyti esminiai kaupiamojo vertinimo sistemos principai, kurie leidžia manyti, jog tokia vertinimo sistema yra tikslinga ir leis teisingai įvertinti studentų įgūdžius bei žinias.

Programos apraše minima, jog numatytos savarankiško darbo formos yra namų darbai, pasirengimas atsiskaitymui ir kt. Studentų savarankiško darbo vertinimas ir atsiskaitymo procesas yra pateikiamas kiekvieno studijų dalyko ar modulio kortelėje, apie tai studentai bus informuojami semestro pradžioje. Programos apraše pabrėžiama, jog organizuojant studentų savarankišką darbą bus nuolat vykdomos grupinės ar individualios konsultacijos, studentams bus teikiamas grįžtamasis ryšys.

Programos studentai turės galimybes atlikti praktiką Lietuvos ir tarptautinėse įmonėse, galės išvykti į studijų mainus. VVF atstovai nuotolinio vizito metu pabrėžė, kad turi platų ratą bendradarbiaujančių įmonių bei užsienio aukštųjų mokyklų. Socialinių partnerių atstovai

patikino, kad rinkoje yra poreikis MBA lygmens studijų programai, įvardijo savo atstovaujamų įmonių išitraukimo į studijų procesą svarbą. Socialinių partnerių atstovai neabejoja, kad Programos absolventai galėtų būti kvalifikuotais vadovais ir aukštesnio lygmens vadybininkais. Ekspertų manymu, glaudus bendradarbiavimas su Universiteto bei fakulteto socialiniais partneriais, įtraukiant juos į mokymo procesus, gali sudaryti palankias sąlygas Programos studentams ir absolventams greitai įsilieti į darbo rinką.

Programos apraše pateikiami argumentai, pagrindžiantys, kad Vilnius Tech sudaromos galimybės studentams su negalia ar sergantiems taikyti lankstų atsiskaitymo grafiką, dėl sunkaus neįgalumo iš dalies ar visiškai atleisti nuo mokesčių už studijas, pažangiems studentams skirti tikslinę kas mėnesinę finansinę paramą studijų išlaidoms padengti. Universitetas skiria dėmesį infrastruktūros pritaikymui – specialioms darbo vietoms bibliotekoje, Brailio rašto spausdintuvui ir kitai specialiai įrangai. Dėstytojams organizuojami mokymai apie studijų pritaikymą negalią ar specialiųjų poreikių turintiems studentams.

Programos apraše teigiama, kad Universiteto akademinė bendruomenė vadovaujasi Universiteto akademinės etikos kodekse apibrėžtais akademinio sąžiningumo principais, Universitete nėra toleruojamas nesąžiningumas.

Programos apraše detalai pristatyta, kokiais atvejais Programos studentai galėtų teikti apeliacijas, pateikiama nuoroda į apeliacijų teikimo tvarką (Vilniaus Gedimino technikos universiteto studentų apeliacijų dėl žinių vertinimo pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašas). Ekspertai atkreipia dėmesį, kad nors Programos apraše minima 2016 metais patvirtinta apeliacijų teikimo tvarka, VGTU interneto puslapyje www.vgtu.lt galima rasti naują, 2020 metais patvirtintą, Universiteto studentų apeliacijų ir skundų nagrinėjimo tvarkos aprašą. Ekspertų manymu, aukščiau minimo Universiteto studentų apeliacijų ir skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo nuostatos geriau atliepia Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodikos reikalavimams (Metodikoje reikalaujama aprašyti skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymą). **Todėl ekspertai rekomenduoja Programos rengėjams koreguoti aprašą atsižvelgiant į pastarąjį dokumentą.** Nuotolinio vizito metu Universiteto atstovai patikino, kad didelis dėmesys yra skiriamas prevencinėms priemonėms – susitikimams su studentais, grįžtamojo ryšio teikimui ir kt. Tai sudaro sąlygas mažinti apeliacijų skaičius.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

- Glaudus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais gali sudaryti palankias sąlygas Programos studentams ir absolventams greitai įsilieti į darbo rinką.
- Universitete sudarytos galimybės studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

- Programos apraše remiamasi apeliacijų dėl žinių vertinimo tvarka. Rekomenduojama Programos aprašą koreguoti aptariant Universiteto studentų apeliacijų ir skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo nuostatas.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Programos rengėjai, atsižvelgdami į ekspertų pateiktas rekomendacijas, pakoregavo Programos aprašą aptardami Vilniaus Gedimino technikos universiteto studentų apeliacijų ir skundų dėl žinių vertinimo pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos (2020-12-02 įsakymas Nr. 10.8-1009) nuostatas. Ekspertai, remdamiesi pakoreguotu Programos aprašu, konstatuoja, kad vertinamoji sritis „Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas“ tenkina Metodikos reikalavimus.

3.5. DĚSTYTOJAI

Programos apraše yra numatytas konkretus skaičius dėstytojų numatomiems studijų rezultatams pasiekti: numatoma, kad dėstys 8 profesoriai, 11 docentų, 2 lektoriai, atitinkamai: profesoriai – 38 proc., docentai – 48 proc., lektoriai – 14 proc. Šalia bendro aprašymo ir dėstytojus apibūdinančios statistikos, ekspertų grupė pasigedo aiškesnio argumentavimo, kodėl programos tikslams pasiekti yra planuojamas būtent toks dėstytojų skaičius. Neturime argumentų, jog dėstytojų skaičius yra netinkamas (per mažas ar per didelis), tačiau aiškesnės analizės ir argumentacijos metodikos aprašyme neįžvelgėme. Programos apraše nėra informacijos apie tai, ar numatoma kviesti užsienio dėstytojus iš verslo mokyklų ar aukštojo mokslo institucijų, turinčių MBA programas. Vizito metu ekspertų grupė domėjosi numatomos MBA programos tarptautiškumu tiek dėstytojų kalbų, tiek užsienio dėstytojų aspektu. Programos dėstytojų grupė patikino, jog visi dėstytojai turi pakankamos dėstyto anglų kalba patirties. Universiteto atstovai teigė, kad pirmais Programos metais priims studijuoti tik Lietuvos studentus, užsienio studentai studijuos Programoje tik nuo antrųjų vykdymo metų. Tuo pačiu, vizito metu ekspertų grupė išgirdo nemažai naujos, Programos apraše nepateiktos informacijos apie glaudų Universiteto ir VVF bendradarbiavimą su Tailande (Bankoke) įsikūrusiu Azijos technologijos institutu (*Asian Institute of Technology*), apie planuojamą šio instituto specialistų dėstymą Programos studentams, ketinimą vykdyti dvigubo diplomo studijų programą. Taip pat susitikimo metu Universiteto atstovai pristatė planus pritraukti Programos studentų iš Azijos šalių, ypač Indijos ir Kinijos. Vizito metu ekspertai išgirdo patikinimą, jog „pakviesti užsienio profesorius ir specialistus - ne problema“, taip pat minėta, kad Universitetas turi nemenką patirtį pritraukiant užsienio dėstytojus, tačiau Programos apraše ekspertai pasigedo informacijos apie užsienio dėstytojų pritraukimą. Ekspertai rekomenduoja **Programos apraše pateikti reikšmingą informaciją apie užsienio dėstytojų / specialistų įtraukimą į Programą, taip stiprinant Programos tarptautiškumo aspektą.**

Visi Programos dėstytojai, dirbantys universitete, turi mokslo daktaro laipsnį. Didžioji dalis dėstytojų yra 40-49 metų amžiaus, tuo pačiu dėstytojai atstovauja įvairias amžiaus grupes. Kiekvienam pasirenkamajam studijų moduliui yra numatytas vienas dėstytojas praktikas, kurio darbo patirtis siejasi su modulio tematika, 3 iš jų yra įgiję mokslo daktaro laipsnį, 1 – magistro laipsnį. Programos dėstytojų dalyvaujančių praktikų pareigybės (aukščiausio lygmens vadovai, finansų ar finansų žvalgybos skyriaus vadovai) leidžia tikėtis aktualios verslo problematikos bei realių atvejų pristatymo bei analizės. Nuotolinio vizito metu buvo paminėta, kad Universitetas Programos vykdymo metu ketina įdarbinti Programos apraše minimus praktikų

vadovus 0,5 etato docento pareigose. Kadangi Programos antrasis studijų semestras didele dalimi orientuotas į studentų praktiką, studentai turės rengti praktikos ataskaitas, ekspertų manymu, Programos vykdymui ateityje vertėtų pritraukti daugiau dėstytojų praktikų. Ekspertų manymu, dėstytojų praktikų pritraukimas leistų apimti platesnį verslo ir vadybos poreikių spektrą.

Ekspertai pažymi tvirtą socialinių partnerių suinteresuotumą ir įsitraukimą į universiteto ir VVF veiklą bei studentų ruošimo procesą. Visi 9 susitikime su ekspertais dalyvavę socialinių partnerių atstovai patvirtino, jog epizodiškai dalyvauja Vilnius Tech studijų procese, skaito paskaitas bei numato tai daryti ir ketinamos vykdyti Programos rėmuose. Tačiau pastebėtina, kad Programos apraše pateikta informacija tik apie socialinių partnerių, dalyvausiančių atskirų modulių dėstytojų bei praktikos organizavime, įsitraukimą. **Ekspertų manymu, Programos rengėjai apraše nepilnai atskleidė tvirtą socialinių partnerių palaikymą, kuris tapo akivaizdus bendraujant nuotolinio vertinimo vizito metu.**

Planuojama, kad vykdant Programą 20 dėstytojų dirbs ne mažiau kaip pusę etato (95 proc.), vienas dėstytojas dirbs mažesne nei 0,5 etato dalimi. Dėstytojai atlieka mokslinius tyrimus, rengia mokslines publikacijas, dalyvauja mokslinėse konferencijose, kvalifikacijos tobulinimo kursuose, mainų programose, mokslinėje-projektinėje veikloje, vykdo užsakomuosius mokslinius tyrimus. Per pastaruosius penkerius metus 62 proc. programos dėstytojų dalyvavo moksliniuose tyrimuose ar projektuose. Galima teigti, jog programos dėstytojų mokslinė bei pedagoginė kvalifikacija leis užtikrinti kokybiškas studijas. Programos apraše pateikti duomenys, pagrindžiantys dėstytojų sudėties atitiktį teisės aktų reikalavimams:

- 38 proc. krypties dalykų apimties dėsto profesoriaus pareigas einantys dėstytojai (teisės aktai numato 20 proc. slenkstį);
- visi programos dėstytojai yra mokslininkai su daktaro laipsniu (teisės aktai numato, jog daugiau nei 80 proc. dėstytojų turi turėti mokslo laipsnį);
- dėstantys praktikai turi aukštą profesinę patirtį (teisės aktai numato, jog dėstantys praktikai per pastaruosius 7 metus turi būti įgiję ne trumpesnę kaip 3 metų dėstomus taikomuosius dalykus atitinkančią profesinės veiklos patirtį).

Programos apraše bei Priede nr. 4 pateiktas numatomų dėstytojų sąrašas nurodant kvalifikacinį ir (ar) mokslo laipsnį, užimamas ar numatomas užimti pareigas, numatomą dėstyti dalyką (modulį), mokslinių interesų sritį, pedagoginio darbo patirtį (metais), profesinės veiklos (praktinio darbo) patirtį metais. Priede nr. 6 pateikti numatomų dėstytojų gyvenimo aprašymai (CV) ir publikacijų sąrašai yra išsamūs ir informatyvūs. Numatomų Programos dėstytojų kvalifikacijos tinkamumas studijų rezultatams pasiekti pagrįstas detaliai aprašant dėstytojų parengtas mokslines publikacijas ar vadovėlius (100 proc.), stažuotes užsienyje ar dalyvavimą mainų programose (62 proc.), dalyvavimą tarptautinėse mokslinėse konferencijose (100 proc.), dalyvavimą moksliniuose tyrimuose ar projektuose (62 proc.), kvalifikacijos kėlimą tobulinimo kursuose (86 proc.). Programos apraše nurodyta dėstytojų, mokančių užsienio kalbą (anglų) ne žemesniu nei B2 lygiu, dalis nuo visų programoje dėstančių dėstytojų yra 76 proc. (16 dėstytojų iš 21). Likusių 5 dėstytojų anglų kalbos lygis yra B1-B2. Visi nuotolinio vizito metu susitikime

dalyvavę dėstytojai patvirtino, jog dėsto anglų kalba. Programos apraše detaliai pristatyta dėstytojų profesinio pedagoginio ir mokslinio tobulinimosi formali tvarka, pristatytas Vilnius Tech darbuotojų kvalifikacijos tvarkos aprašas. Dėstytojų kvalifikaciniai reikalavimai ir atestacijos tvarka yra apibrėžti dėstytojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų konkursų pareigoms eiti organizavimo ir atestavimo bei minimalių kvalifikacinių reikalavimų nustatymo tvarkos apraše, pateikti esminiai šio aprašo įgyvendinimo veiksmai. Planinis kvalifikacijos tobulinimas vyksta Universiteto lėšomis.

Darbuotojų profesinės kvalifikacijos tobulinimą koordinuoja Personalo direkcija, o edukologinių kompetencijų tobulinimą - Edukacinių technologijų centro Edukacinių kompetencijų grupė (EKG). Pedagoginės kompetencijos gali būti tobulinamos konsultuojantis, dalyvaujant seminaruose, analizuojant metodinę medžiagą sukurtoje e. platformoje. EKG identifikuoja kompetencijų tobulinimo poreikį, organizuoja mokymus, teikia konsultacijas ir paramą dėstytojams. Dėstytojams užtikrinama galimybė stažotis Lietuvos ar užsienio įmonėse, mokslo centruose. Apie tai, kokiuose kursuose, seminaruose, stažuotėse, konferencijose dėstytojai tobulina kvalifikaciją, kokius projektus įgyvendina, skelbiama fakulteto interneto svetainėje.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

- Programos dėstytojai turi ilgametę pedagoginio darbo patirtį, pasižymi reikiama kvalifikacija, dėstytojų kvalifikacija bei kompetencijos atitinka Lietuvos teisės aktuose nustatytus reikalavimus ir yra tinkami numatomiems studijų rezultatams pasiekti.
- Siekiant užtikrinti ketinamos vykdyti studijų Programos tikslų pasiekimą, pasirenkamiesiems studijų moduliams numatoma pasitelkti dėstytojus praktikus - socialinių partnerių atstovus.
- Programa turi tvirtą socialinių partnerių palaikymą tiek dalyvaujant studentų rengimo procese, tiek numatant galimą absolventų įsidarbinimą socialinių partnerių atstovaujamosiose įmonėse.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

- Programos apraše stokojama informacijos apie planuojamą užsienio dėstytojų pritraukimą atskirų modulių temų dėstymui / pratybų pravedimui. Programos tarptautiškumo vertinimui būtų vertinga pateikti konkretų užsienio dėstytojų ir jų dėstomų temų aprašymą.
- Programos apraše trūksta konkrečios, nuotolinio vizito metu pateiktos informacijos apie esamą bendradarbiavimo su užsienio aukštojo mokslo institucijomis-partneriais situaciją bei numatomas bendradarbiavimo perspektyvas (dvigubo diplomo programos planus).

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Programos rengėjai, atsižvelgdami į ekspertų pateiktas rekomendacijas per 10 darbo dienų koreguoti Programos aprašą, pakoregavo ir papildė aprašą (5.2 lentelė) informacija apie pirmaisiais Programos vykdymo metais ketinamus kviesti dėstyti užsienio dėstytojus, papildomu Programos aprašo Priedu nr. 9 pateikė 7 dėstytojų gyvenimo aprašymus, nurodė dėstytojų dėstymo ir mokslinių tyrimų sritis. Numatoma pritraukti užsienio partnerinių universitetų dėstytojus atskirų tematikų paskaitoms ir

pratyboms, Vilnius Tech ketina kviesti dalyvauti programoje dėstytojus, su kuriais jau turima bendradarbiavimo patirtis.

Taip pat, atsižvelgdami į pateiktą rekomendaciją papildyti Programos aprašą reikšminga, nuotolinio vizito metu ekspertams suteikta informacija apie numatomą bendradarbiavimą ketinamos vykdyti studijų Programos rėmuose su užsienio partnerinėmis aukštojo mokslo institucijomis, Programos rengėjai papildė Aprašą informacija apie bendradarbiavimą su Azijos technologijų institutu (*Asian Institute of Technology*), kitomis partnerinėmis užsienio aukštosiomis mokyklomis. Ekspertai, remdamiesi pakoreguotu Programos aprašu ir papildomai pateiktais dokumentais, konstatuoja, kad vertinamoji sritis „Dėstytojai“ tenkina Metodikos reikalavimus.

3.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Vertinant Programos materialiuosius išteklius, ekspertų grupė vadovavosi Programos aprašu, pateiktu vizualiniu pristatymu apie VGTU VVF materialiąją bazę bei apie „Linkmenų Fabriką“, kuriame vyksta daug Vilnius Tech organizuojamų renginių, taip pat vizito metu gauta informacija ir atsakymais į pateiktus klausimus. Programos apraše nurodyta, jog Programai bus naudojamos VVF priklausančios patalpos. VVF turi 15 auditorijų, 3 kompiuterines klases, 44 kabinetus, taip pat yra viena srautinė auditorija, turinti 200 vietų. Auditorijos ir visos kompiuterinės klasės yra suremontuotos ir atnaujintos. Kadangi planuojamos nedidelės Programos studentų grupės, studijų organizavimui bus naudojamos vidutinio dydžio auditorijos.

VVF auditorijose yra 859 darbo vietos studentams, studentų skaičius užsiėmimų metu neviršija vietų patalpoje skaičiaus. Daugelis VVF priklausančių auditorijų yra aprūpintos šiuolaikine audiovizualine technika bei atitinka joms keliamus higienos reikalavimus. Programos apraše nėra pateikta VVF auditorijų apkrovimo rodiklių, šis funkcionalumas Vilnius Tech interneto puslapyje neveikia, todėl ekspertų grupei iš Programos aprašo buvo neaišku, ar Programos studentų auditoriniams užsiėmimams auditorijų užimtumo grafikai pritaikyti. Nuotolinio vizito metu ekspertų grupei buvo pateikta nauja informacija, jog Programos užsiėmimai vyks vakarais, nuo 18 valandos, kai auditorijos nėra užimtose.

Programos apraše detalai pristatytas Universiteto kompiuterizacijos lygis (daugiau nei 2 000 stacionarių kompiuterių, iš jų apie 1050 yra kompiuterių klasėse bei skaityklose; 60 kompiuterių klasių, kitose auditorijose įrengtos dėstytojų kompiuterinės darbo vietos su vaizdo projektoriais: visi kompiuteriai įjungti į Vilnius Tech tinklą su plačiajuosčiu šviesolaidiniu internetu ryšiu). 95 proc. universiteto patalpų ploto, įskaitant visas auditorijas ir skaityklas, padengta belaidžiu WI-FI ryšiu. Studijų procese naudojama įvairi taikomoji programinė įranga (virš 200 pavadinimų), įdiegta ne tik kompiuterių klasėse, skaityklose, bet prieinama dėstytojams ir studentams per Vilnius Tech debesijos paslaugą. Studijų procesui modernizuoti veikia savitarnos portalas www.mano.vgtu.lt ir jo mobilioji versija. VVF 10 auditorijų sumontuotos kameros su mikrofonais, sudarant galimybę studentams, kurie negali dalyvauti

paskaitoje auditorijoje, prisijungti nuotoliniu būdu. Fakultete įrengtos 3 kompiuterinės klasės, turinčios 56 darbo vietas, su specializuota programine įranga. Programos apraše pristatyta, kiek Programos studijų procese numatoma užsiėmimų kompiuterinėse klasėse bei kokią programinę įrangą planuojama naudoti.

Programos studijų dalykų aprašuose nurodyta specializuota programinė įranga, skirta MBA programos studentams (pateikiama žemiau esančioje lentelėje).

Studijų dalykas	Numatoma naudoti programinė įranga
Organizacinė elgsena ir lyderystė	MS Office
Pokyčių vadyba	MS Office Projektų valdymo programinė įranga (Vizito metu patikslinta, jog planuojama naudoti Bentley programinę įrangą)
Šiuolaikinė organizacijų vadyba	MS Office
Strateginė verslo analizė	MS Office
Žmogiškųjų išteklių vadyba	MS Office SAP S/4HANA
Žmogiškųjų išteklių valdymo strategijos	MS Office
Technologinis verslumas ir inovacijos	MS Office BPMN Stencils (BPMN 2.0 models in Visio) BPMN 1.1 modelling tool.
Verslo procesų kūrimas ir reinžinerija	MS Office BPMN Stencils (BPMN 2.0 models in Visio) BPMN 1.1 modelling tool.
Finansinė analizė ir prognozavimas	MS Office Statistical Package for Social Sciences (SPSS) XLStat Eviews
Verslo finansai vadovams	MS Office Qlick https://www.qlik.com/ Mind maps: http://mindmapfree.com/
Ekonominių sprendimų projektavimas	MS Office Statistical Package for Social Sciences (SPSS) XLStat
Verslo ekonominių sprendimų inžinerija	MS Office Statistical Package for Social Sciences (SPSS) XLStat Eurostat DB

Ekspertų manymu, MS Office yra bazinis kompiuterinio raštingumo paketas, o Programos dalykams dėstyti derėtų galvoti apie specializuotos MBA studijų tikslams reikalingos programinės įrangos naudojimą (atskiruose studijų dalykuose numatyta programinė įranga labiau specializuota, pvz.: statistikos paketas SPSS, procesų modeliavimo paketas BPMN).

Programos apraše teigiama, kad Programos studentams turėtų būti patogiu naudotis Internetu informacijos paieškai, bendraujant su dėstytojais, atliekant užduotis bei atsiskaitymus Moodle sistemoje, naudojantis bibliotekos virtualia prieiga mokslinių tekstinių informacinių leidinių paieškai.

Remiantis Programos apraše pateikta informacija galima teigti, jog Vilnius Tech yra tinkamai pritaikytas studentų su negalia judėjimui universiteto patalpose: yra įrengti pandusai, liftai, keltuvai bei tualetai, pritaikyti judėjimo negalią turintiems asmenims. Centrinėje bibliotekoje įrengtos 4 darbo vietos, pritaikytos specialiųjų poreikių turintiems studentams, yra programinė įranga, pritaikyta regėjimo negalią turinčių mokymuisi Brailio raštu, įgarsinimo priemonėmis, darbo vietos aprūpintos reguliuojamais kompiuterių stalais ir ortopedinėmis kėdėmis.

Programos praktikos bazei numatytas bendradarbiavimas siūlant galimybę praktiką atlikti užsienio įmonėse bei Vilnius Tech Dinamiškosios vadybos institute, numatytas bendradarbiavimas su verslo įmonėmis ir institucijomis, kurios dalyvauja partnerystės pagrindais studijų procese, priima VVF studentus praktikoms. Studentai gali pasinaudoti galimybe atlikti praktiką Vilnius Tech „LinkMenų fabrike“ bei jo partnerių įmonėse ir organizacijose. Praktikos bazė turėtų užtikrinti gerą pagrindą studijų metu įgytų žinių pritaikymui praktinėje veikloje.

Programos apraše pateiktas detalus universiteto bibliotekos fondų apimčių ir teikiamų paslaugų pristatymas, bibliotekos fondų apimtis ir temų aprėptis nekelia abejonių ir yra tinkama universitetinėms studijoms. Studijų dalykų aprašuose pateikti pagrindinės ir papildomos literatūros sąrašai, nurodant prieigos būdą ar bibliotekoje esantį egzempliorių skaičių. Ekspertai atkreipia dėmesį, kad kai kurių studijų dalykų pagrindinės literatūros egzempliorių skaičius yra mažas (Pavyzdžiui, „Šiuolaikinės organizacijų vadybos“ modulio pagrindinės literatūros sąrašo vadovėlių - po 1-2 egzempliorius; „Strateginės verslo analizės“ modulio pagrindinės literatūros sąrašo trijų literatūros šaltinių Vilnius Tech bibliotekose nėra, du iš jų planuojama užsakyti).

Programos studijų vykdymui reikalingų išteklių atnaujinimo procesas numatomas vadovaujantis bendrais principais - atsižvelgti į besikeičiančius studentų ir dėstytojų poreikius, nuolat atnaujinti / pagal poreikį įsigyti naujas studijų procese naudojamos programinės įrangos licencijas, taikant „debesų kompiuterijos“ technologijas plėsti teikiamas paslaugas. Nuotolinio vizito metu ekspertų grupė domėjosi konkrečiais Programos įgyvendinimui skirtų išteklių planais, plėtros kryptimis, biudžetu. Universiteto atstovai nepateikė konkretaus infrastruktūros esamos būklės gerinimo plano ar jo finansinių gairių, labiau buvo pateikiami bendro pobūdžio svarstymai „žiūrėsime, ko reikės, ir pagal tai vykdysime plėtrą“. **Ekspertai atkreipia dėmesį, kad nors Programos apraše nurodoma, jog investicijos priklauso nuo studijų programų poreikių, studijoms reikalingos infrastruktūros gerinimo planas bei jo finansinis pagrįstumas yra nedetalizuotas, labai bendro pobūdžio.**

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

- Vilnius Tech ir VVF turima infrastruktūra: patalpos, auditorijos, kompiuterinės klasės leidžia tinkamai planuoti ir vykdyti studijų procesą bei pasiekti numatomus Programos tikslus.
- Vilnius Tech bibliotekos fondai ir duomenų bazės užtikrina tinkamą prieigą prie literatūros šaltinių informacijos. Bibliotekų bendra techninė infrastruktūra ir paslaugos yra tinkamo lygio.
- Atskirų Programos studijų dalykų / modulių studijoms numatoma naudoti programinė įranga yra prieinama studentams.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

- Programos apraše nepakankamai konkretizuoti fizinių, informacinių ir finansinių išteklių / infrastruktūros plėtros ir gerinimo planai.

Programos rengėjai, atsižvelgdami į ekspertų pateiktas rekomendacijas, pakoregavo ir papildė Programos aprašą. Numatyta studijų dalykuose (moduliuose) naudoti specializuotą programinę įrangą ir programas (SPSS; SAP S/4HANA; Oracle Crystal Ball programa; M-Macbeth programa). Programos aprašo 6 skyriuje detalai pristatyti fizinių, informacinių ir finansinių išteklių / infrastruktūros plėtros ir gerinimo planai (6.2 lentelė). Ekspertai, remdamiesi pakoreguotu Programos aprašu, konstatuoja, kad vertinamoji sritis „Studijų materialieji ištekliai“ yra plėtojama sistemiškai ir pilnai tenkina Metodikos reikalavimus.

3.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

Programos rengimas ir kokybės tobulinimas paremtas vidine Vilnius Tech kokybės užtikrinimo sistema, įtraukiančia visas suinteresuotas šalis „*universiteto, fakulteto, katedros ir studijų programos komiteto lygmenimis laikantis atskaitomybės principo*“. Detalios vidinio studijų kokybės užtikrinimo sistemos dalyviai išvadinti Programos aprašo 7.1 lentelėje.

Organizuojant Programos studijų kokybės valdymą ir viešinimą bus vadovaujamosi tais pačiais, universitete vykdomų studijų programų studijų kokybės valdyme ir viešime taikomais principais bei pasiteisinusia ankstesne šios srities gerąja patirtimi.

Vykdamas studijų kokybės valdymą bus vadovaujamosi įvairaus lygio dokumentais, reglamentuojančiais vidinę studijų kokybę („*mokslo ir studijų kokybės vadybos sistemos modelio apraše, ilgalaikės plėtros planuose, Statute, studijų nuostatuose; bendras universitetinės procedūrose; padalinio kokybės politikoje; programos bei modulių aprašuose, metodikose, tvarkose ir kt.*“).

Už Programos kokybės stebėseną ir tobulinimą bus atsakingas Studijų programos komitetas kaip „*pagrindinė studijų programos kokybę ir jos tobulinimą stebinti ir organizuojanti institucija*“. Programos komiteto vaidmuo, atsakomybės ir vieta universiteto kokybės užtikrinimo sistemoje aiškiai apibrėžti. Pastebėtina, kad remiantis Metodika derėtų apibrėžti vidinio studijų kokybės vertinimo periodiškumą bei pateikti konkrečią informaciją apie taikomus būdus ir priemones kokybiškam studijų vykdymui užtikrinti. **Ekspertai atkreipia**

dėmesį, kad Programos apraše labai išsamiai pristatomi kokybės užtikrinimo sistemos dalyviai, jų vaidmenys ir atsakomybės lygiai, tačiau pasigendama detalesnės informacijos, susietos su vertinimo periodiškumu ir priemonėmis.

Kaip teigiamą studijų kokybės viešinimo praktiką galima vertinti tai, kad informacinėje sistemoje MANO.VGTU bei universiteto tinklapyje www.vgtu.lt yra pasiekiami su studijų programų vykdymu susijusi kiekybinė ir kokybinė informacija apie studijų programas, suteikiamus kvalifikacinius laipsnius, studentų, absolventų ir kitų suinteresuotų šalių nuomonę apie studijų kokybę.

Programos apraše teigiama, kad ketinamos vykdyti studijų programos dėstytojai buvo įtraukti į Programos rengimo veiklas, rengdami studijų dalykų aprašus jie įvertino socialinių dalininkų pastabas ir pageidavimus. Nuotolinio vizito metu Programos dėstytojai teigė, kad jų indėlis į programos rengimo veiklas svarus, jie buvo įtraukti į programos rengimą nuo pat pradžių aptarinėjant Programos idėją.

Studijų programos komiteto įtraukties į Programos rengimo, vertinimo ir tobulinimo procesus pagrindiniai būdai ir formos yra aiškiai aptarti Programos apraše. Taip pat numatoma, kad studijų programos komitetas turės bendradarbiauti su socialiniais partneriais ir atsižvelgti į jų pasiūlymus, analizuoti socialinių dalininkų apklausų rezultatus. Labai detalai aptarti vidiniai studijų kokybės užtikrinimo ir atskaitomybės principai universiteto, fakulteto, katedros ir studijų programos komiteto lygiuose. Tačiau paminėtina, kad **Programos apraše nėra pateikta detalesnė informacija apie tai, kaip į tęstinį Programos tobulinimą ir kokybės užtikrinimą bus įtrauktos pagrindinės išorinių socialinių dalininkų grupės.** Neaišku, kokie bus naudojami santykių su darbdaviais ir alumnais kūrimo ir palaikymo būdai bei formos, kokiais tikslais ir koku periodiškumu numatoma tai daryti. Nuotolinio vizito metu socialinių partnerių grupės atstovai paminėjo, kad nė vienam jų neteko dalyvauti ketinamos vykdyti studijų Programos aptarimuose ar diskusijose.

Apibendrinant galima teigti, kad Programos kokybės valdymas universiteto, fakulteto, katedros ir studijų programos komiteto lygmenimis yra pakankamas siekiant užtikrinti ketinamos vykdyti studijų programos studijų kokybę Programos rengimo laikotarpiu. Tačiau **perspektyviniu požiūriu studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumas turėtų skatinti nuolatinį Programos tobulinimą ir studijų kokybės gerinimą užtikrinant socialinių dalininkų (vidinių ir išorinių) įsitraukimą.** Šiuo aspektu, ekspertų manymu, ketinamos vykdyti studijų programos studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemoje esama tobulintinų vietų.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

- Programos studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistema suprojektuota keturiais lygmenimis, labai išsamiai pristatomi kokybės užtikrinimo sistemos dalyviai, jų vaidmenys ir atsakomybės lygiai.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

- Programos apraše trūksta informacijos apie vidinio ketinamos vykdyti studijų Programos kokybės vertinimo periodiškumą ir konkrečias priemones.

- Programos apraše nepakankamai atskleistas socialinių dalininkų (išorinių ir vidinių grupių) įtraukimo bei sistemingo bendradarbiavimo tobulinant studijų kokybę planas.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Programos rengėjai, atsižvelgdami į ekspertų pateiktas rekomendacijas, patobulino Programos aprašą. Atnaujintame apraše detalizuota, koku periodiškumu bus vykdomas vidinis programos kokybės vertinimas, aptartos jo priemonės. Nurodoma, kad Studijų programos komitetas (SPK) kasmet pavasario semestro metu atliks Programos vykdymo analizę, kas leis tobulinti studijų kokybę. SPK analizė bus atliekama pagal numatytus kriterijus, analizės išdavoje numatomi kokybės tobulinimo veiksmai ir sudaromi Programos tobulinimo planai, kuriuos tvirtins fakulteto studijų komitetas.

Atnaujintame Programos apraše nurodyta, kaip į tęstinį Programos tobulinimą ir kokybės užtikrinimą bus įtrauktos pagrindinės socialinių dalininkų grupės, aptartos priemonės, padėsiančios didinti socialinių dalininkų įtraukimą.

Ekspertai, remdamiesi pakoreguotu Programos aprašu ir papildomai pateiktais dokumentais, konstatuoja, kad vertinamoji sritis „Studijų kokybės valdymas ir viešinimas“ tenkina Metodikos reikalavimus.

IV. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, į kurias aukštoji mokykla turi atsižvelgti per 10 d. d. nuo išvadų projekto gavimo dienos:

1. Rekomenduojama koreguoti Programos semestrų planus užtikrinant, kad kiekvieno semestro metu suplanuotas krūvis / kreditų skaičius atitiktų 30 Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) kreditų, arba pagrindžiant būtinybę netolygiai planuoti semestrų darbo krūvį. **(atsižvelgta)**
2. Rekomenduojama koreguoti Programos aprašą pagrindžiant Programos turinio ir struktūros unikalumą, koreguoti studijų dalykų / modulių aprašus įvertinant dėstomų dalykų atitikimą antrosios pakopos studijų programos poreikiams; jų originalumą bei turinio išskirtinumą kitų Universitete vykdomų magistro programų tarpe. **(atsižvelgta)**
3. Rekomenduojama ištaisyti studijų dalykų apimties skaičiavimų netikslumus (valandų skaičius). **(atsižvelgta)**
4. Rekomenduojama koreguoti Programos aprašą pagrindžiant Programos tarptautiškumo aspektą; detaliai pristatant esamą bendradarbiavimo su užsienio aukštojo mokslo institucijomis-partneriais situaciją bei pagrindžiant numatomas bendradarbiavimo perspektyvas (dvigubo diplomo programos planus); užsienio dėstytojų pritraukimą studijų dalykų dėstymui. **(atsižvelgta)**
5. Rekomenduojama koreguoti Programos aprašą analizuojant paskutinių trijų metų socialinių mokslų srities formaliojo vertinimo rezultatus. **(atsižvelgta)**
6. Rekomenduojama koreguoti Programos aprašą nurodant konkrečius ketinamos vykdyti studijų Programos pasiruošimo studijuoti reikalavimus (privalomuosius dalykus). **(atsižvelgta)**

Kitos rekomendacijos:

1. Rekomenduojama koreguoti Programos aprašą aptariant Universiteto studentų apeliacijų ir skundų nagrinėjimo tvarkos nuostatas. **(atsižvelgta)**
2. Rekomenduojama detalizuoti fizinių, informacinių ir finansinių išteklių / infrastruktūros plėtros ir gerinimo planus. **(atsižvelgta)**
3. Rekomenduojama numatyti vidinio Programos kokybės vertinimo periodiškumą ir konkrečias priemones. **(atsižvelgta)**
4. Rekomenduojama detalizuoti socialinių dalininkų (išorinių ir vidinių grupių) įtraukimo bei sistemingo bendradarbiavimo tobulinant studijų kokybę planus. **(atsižvelgta)**